

gfr 27/12/13 gecorrigeerd

Meldpunt KERK

zaaknummer 2011 T 459

Ingek. 04 JUNI 2012

31 mei 2012

Meldingsnummer: 2010-1085

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ geboren op _____
wonende te _____,
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Bogaard, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) _____
geboren op _____, uitgetreden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot _____ lid van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve
Vrouw van Lourdes.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 december 2011. Op 7 februari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van _____ Provinciaal Overste van bovengenoemde Congregatie.

Op 9 mei 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met haar ex-echtgenoot, _____. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Van den Boogaard voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen _____ voornoemd.

2. De klacht

2.1. Op 5 december 1960, sinterklaasavond, ging klaagster, 11 jaar oud, haar 8-jarige broertje ophalen na de avondmis in psychiatrische instelling _____. Haar broertje was daar misdienaar en klaagster kwam geregeld in de pastorie om hem op te halen. Onderweg naar de pastorie werd ze die avond aangesproken door de haar bekende broeder _____. Hij vroeg haar even mee te gaan omdat hij haar iets wilde laten zien. Op zijn kamer liet hij klaagster schilderijen zien. Hij zei dat hij ze zelf gemaakt had en wilde zijn volgende schilderij maken van een 'jong, onschuldig meisje.' Daarom wilde aangeklaagde klaagster

eens goed bekijken. Terwijl ze zaten te praten, werd er op de deur geklopt. Hierop werd klaagster door aangeklaagde een donkere kast ingestuurd en op het hart gedrukt geen geluid te maken. Klaagster hoorde stemmen en een deur dichtgaan. Daarna duurde het voor klaagster nog vrij lang voordat de kastdeur weer open ging. Bij het opengaan van de deur stond aangeklaagde half naakt – nog slechts gekleed in onderbroek, sokken en sandalen - voor klaagster. Ondanks tegenwerpingen van klaagster heeft hij haar uiteindelijk toch weten over te halen zich uit te kleden. Daarna heeft aangeklaagde haar over het hele lichaam betast en gestreeld, inclusief haar borstjes en tussen haar benen. Klaagster zag dat aangeklaagde een groot geslachtsdeel had. Vervolgens nam aangeklaagde klaagster mee de kast in, legde haar daar op de grond en heeft haar verkracht. Klaagster had daarbij veel pijn en was erg bang. Zij moest heel erg huilen waarna aangeklaagde boos op haar werd.

2.2. Nadat klaagster was aangekleed, klopte haar vader op de deur van de kamer. Hij was haar gaan zoeken omdat haar broertje inmiddels zelf naar huis was gelopen. Haar vader zag dat ze gehuild had. Onderweg vroeg hij waarom ze haar broertje niet opgehaald had en waarom ze gehuild had. Klaagster heeft toen alles verteld.

2.3. Deze gebeurtenis is van grote invloed geweest op het leven van klaagster, met name zichtbaar in het vlak van persoonlijke relaties. Als klaagster een vriendje kreeg, maakte zij de relatie uit als het vriendje haar wilde kussen en aanraken. Zij werd dan angstig en wilde geen seksuele relaties aangaan.

Uiteindelijk heeft zij iemand getroffen die heel veel geduld met haar had. Zij zijn getrouwd en hebben twee kinderen gekregen. Klaagster kon zich niet geven op seksueel gebied en haar huwelijk is daaraan stuk gegaan. In 1995 is zij gescheiden. Haar ex-man beschrijft in een brief van 11 november 2011 dat klaagster hem vroeg in hun relatie heeft verteld over seksueel misbruik door 3. Omdat dit vertellen met grote schroom en huiver gepaard ging, heeft hij er nooit op doorgevraagd. Tot zijn ontzetting is hij er pas onlangs achter gekomen dat het ging om een verkrachting.

De moeder van klaagster heeft in haar brief van 22 oktober 2011 levendig en gedetailleerd haar herinneringen aan de gebeurtenis weergegeven, overeenstemmend met het verhaal van klaagster. Zij beschrijft dat de dag na het gebeuren door haar en haar man een gesprek is aangevraagd met het hoofd van de congregatie, dat nog diezelfde week heeft plaatsgevonden. Er werden excuses gemaakt en de familie werd op het hart gedrukt de zaak niet in de openbaarheid te brengen. Omdat klaagster nog zo jong was, zou ze het wel vergeten, zo werd gezegd. Moeder herinnert zich ook dat haar dochter toen ze daarna naar de middelbare school in haar woonplaats ging, huilend de klas is uitgelopen omdat ze godsdienstles kreeg van een priester in toga. Het jaar daarna is zij naar een andere middelbare school – in - gegaan.

2.4. Klaagster heeft lang geprobeerd de gebeurtenis weg te stoppen. Vanwege de aandacht in de media is alles weer in alle hevigheid naar boven gekomen. Klaagster hoopt dat deze procedure bijdraagt aan de verwerking van de gebeurtenis. Zij vindt het ook belangrijk dat deze klacht mogelijk kan worden aangewend als steunbewijs voor andere klachten.

3. Het verweer

Aangeklaagde is vermoedelijk overleden. In elk geval kan hij geen weerwoord geven omdat hij niet meer is te traceren. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Omdat aangeklaagde in is uitgetreden en zijn medebroeders en de overste van destijds zijn overleden, is de informatie summier.

Vanaf 1958 tot 1962 werd hij te werk gesteld in de psychiatrische inrichting n . Het is niet bekend welke functie aangeklaagde daar bekleedde. Uit het archief noch anderszins zijn aanwijzingen gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. De Overste concludeert echter dat hij geen reden heeft om aan te nemen dat klaagster onwaarheid spreekt en wil namens de Congregatie de pijn die klaagster heeft ervaren erkennen en oprechte verontschuldigen aanbieden en spijt betuigen voor hetgeen klaagster is aangedaan. Ter zitting heeft de Overste toegelicht dat er een beperkte administratie werd bijgehouden, er zijn geen persoonsdossiers te vinden. Overigens werden dergelijke gebeurtenissen ook niet genoteerd. Hij heeft herhaald dat hij geen twijfel heeft dat hetgeen klaagster beschrijft heeft plaatsgevonden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Deze feiten zijn niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. Klaagster is als 11-jarig meisje onder druk gezet om zich uit te kleden, waarna zij over het hele lichaam is betast en gestreeld en vervolgens is verkracht op de vloer van een donkere kast.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Daarnaast blijkt uit de verklaring van haar moeder en haar ex-man van het seksueel misbruik.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een bekend persoon met (kerkelijk) gezag, een persoon die ze dacht te kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is uitgetreden en vermoedelijk is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door in zijn schriftelijke reactie en ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes de klacht gegrond te verklaren, nogmaals het aan klaagster aangedane leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 31 mei 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. Th.M. Bronzwaer en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.